

Malmö stads kostnader för hemlöshet 2024

Organisation/Förvaltning

Avdelning/Enhet

Upprättad

Version

Ansvarig

Stadskontoret

Ekonomiavdelningen/Ekonomisk styrning

2025-06-13

1.0

Emma Sandberg

Innehållsförteckning

Bakgrund	4
Kostnader för boenden för hemlösa.....	4
Kostnadsutveckling de senaste åren	6
Kostnader för hemlösheten utöver vad som avser boenden	7
Arbetsmarknads- och socialnämnden.....	7
Övriga kostnader som är en följd av hemlösheten.....	8
Malmö stads totala kostnader för hemlöshet	9
Samhällsekonomiska effekter av hemlösheten	9

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade den 7 december 2022 §49 att uppdra åt stadskontoret att rapportera hemlöshetens kostnader enligt den tidplan som beskrivs i promemorian "Vidare återrapportering av åtgärder och aktiviteter utifrån revisorskollegiets granskning av hemlöshetsarbetet 2018" (STK 2022-630). Denna rapport utgör stadskontorets andra återrapportering i enlighet med detta beslut och följer struktur och innehåll i föregående rapport som godkändes av kommunstyrelsen den 23 augusti 2023 §214.

Kostnader för boenden för hemlösa

Hos arbetsmarknads- och socialnämnden finns direkta kostnader för hemlöshet i form av kostnader för olika former av boenden. De olika boendeformerna är:

- Lägenheter¹
  - Övertagslägenhet
  - Genomgångslägenhet
- Dygnsboenden
  - Dygnslägenhet
  - Dygnslägenhet med stöd
  - Gemensamhetsboende
  - Gemensamhetsboende med stöd
- Hotell, vandrarhem eller liknande
  - Vandrarhem/camping
  - Hotell

---

¹ Övertagslägenheter finns i hyresvärdarnas ordinarie bestånd och ska, om det fungerar väl med andrahandshyresgästen, övergå till förstahandskontrakt. Genomgångslägenheterna är sådana som kommunen vanligtvis blockförhyr och som bland annat är avsedda att fungera som ett referensboende i avvaktan på en mer långsiktig lösning på den reguljära bostadsmarknaden. Genomgångslägenheter kan också användas till hemlösa hushåll som inte har förutsättningar att flytta in i en övertagslägenhet beroende på olika former av sociala problem.

Dessa boenden kan drivas i egen regi eller av extern utförare². Kostnaderna rymdes tidigare inom en särskild kommunbidragsram för vilken arbetsmarknads- och socialnämnden hade befriats från resultatansvar. Denna ram, liksom den särskilda ramen för ekonomiskt bistånd, avskaffades från och med 2021. Förutom direkta kostnader för boenden rymdes även teknisk tillsyn samt en särskild satsning för att minska hemlöshetskostnaderna inom denna ram.

Alla kostnader som presenteras nedan är nettokostnader, det vill säga bruttokostnader minus bruttointäkter.

Nettokostnad totalt (mnkr)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lägenheter	13	16	10	3	7
Dygnsboden	337	249	250	294	364
Hotell, vandrarhem eller liknande	5	2	1	2	3
Alla boendeformer	355	267	262	298	374

Kostnad per boendedygn (kr)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lägenheter	33	53	53	20	58
Dygnsboden	1 297	1 163	1 288	1 265	1 356
Hotell, vandrarhem eller liknande	638	656	500	561	728
Alla boendeformer	538	521	667	815	935

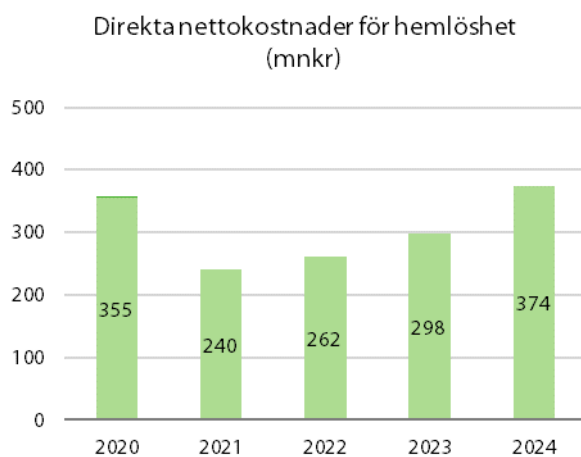
Antal boendedygn, tusental (hushåll)

	2020	2021	2022	2023	2024
Lägenheter	392	295	196	130	128
Dygnsboden	260	214	194	232	268
Hotell, vandrarhem eller liknande	8	3	2	4	4
Alla boendeformer	660	512	392	366	400

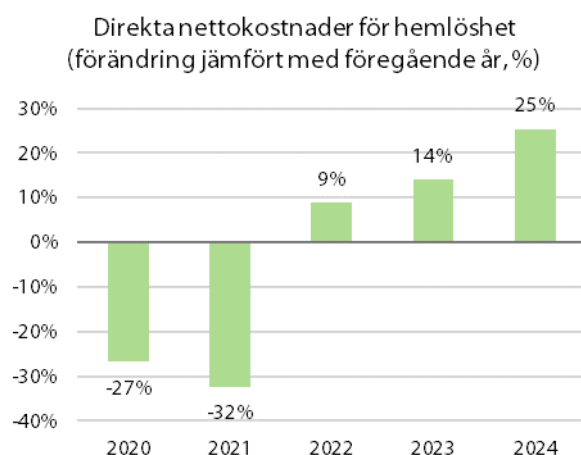
² Arbetsmarknads- och socialnämndens verksamheter arbetar i enlighet med nämndens beslut med att ställa om från att köpa insatser från externa aktörer till fler insatser i egen regi. Inom hemlöshetsområdet utgjordes 2024 cirka hälften av nämndens nettokostnader för dygnsbode av insatser i egen regi.

Kostnadsutveckling de senaste åren

Utvecklingen av nettokostnader för boende för hemlösa 2020–2024³:

Procentuell förändring mellan åren 2020–2024:

Som framgår av diagrammet ovan sjönk de direkta hemlöshetskostnaderna både 2020 och 2021 för att därefter öka. Arbetsmarknads- och socialnämnden beskriver i sina årsanalyser för 2023 och 2024 hur behoven inom målgruppen förändrats och blivit mer komplexa. Detta har lett till att en övergång skett från billigare lägenhetsboende till dyrare boendelösningar med stöd.

³ I diagrammet "Direkta nettokostnader för hemlöshet (mnkr)" är kostnader för insatserna arbetskooperativ och korttidsboende bortrensade från och med 2021.

Kostnader för hemlösheten utöver vad som avser boenden

Utöver kostnader för boenden finns ytterligare kostnader för hemlöshet, definierade som kostnader som kommunen inte hade haft om det inte funnits behov av hjälp kopplat till hemlöshet. Dessa indirekta kostnader finns framför allt inom arbetsmarknads- och socialnämnden men även inom servicenämnden och MKB Fastighets AB (MKB). De indirekta kostnaderna skiljer sig från de direkta kostnaderna såtillvida att det krävs bedömningar av deras relevans och omfattning.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Nedanstående tabell visar kostnader utöver direkta kostnader för boenden inom arbetsmarknads- och socialnämnden.

Kostnader utöver vad som avser boenden, mnkr

	2020	2021	2022	2023	2024
Myndighetskostnader	38	36	44	50	54
Bokningscentralen samt viss tillsyn	27	28	12	16	12
Lägenhetsenheten	21	19	17	16	30
Totalt	86	83	73	82	96

Skillnaderna i kostnad mellan åren förklaras dels med att förändrade direkta kostnader har medfört ett annat behov av resurser för myndighetsutövning, dels med olika satsningar på hemlöshetsarbetet som gjorts inom nämnden. Av myndighetskostnaderna avser merparten utredning och handläggning av ansökningar om hjälp med boende, men även kostnader för förebyggande insatser ingår. Bokningscentralen inrättades under 2018 och ansvarar för att boka och kvalitetsgranska boenden på uppdrag av socialtjänsten. Bokningscentralen ansvarar även för upphandling och kvalitetsuppföljning av upphandlade boendeplatser. Genom en centraliserad boendebokning ökar förutsättningarna att kunna matcha rätt boende till den eller de sökande. Lägenhetsenheten samverkar och förhandlar med fastighetsägare och arbetar med inhyrning av boenden. Enheten upplåter genomgångsboenden och övergångsboenden och debiterar hyror för andrahandskontrakt på lägenheterna. Vidare förvaltar och utövar

enheten tillsyn av upplåtna bostäder. Nedanstående tabell visar utvecklingen av antal lägenheter som enheten förvaltar.

Antal lägenheter per den 31 december respektive år

	2020	2021	2022	2023	2024
Övertagslägenheter	693	500	313	259	272
Genomgångslägenheter	292	225	184	122	126
Totalt	985	725	497	381	398

Utöver ovanstående kostnader finns även lednings-, stabs- och administrationskostnader. I olika sammanhang, till exempel i Statistiska centralbyråns (SCB) räkenskapssammandrag, fördelas dessa till nämndens olika verksamheter. En sådan fördelning är baserad på en bedömning av hur mycket av dessa kostnader som är relevant att fördela till respektive verksamhet. Det är inte möjligt att avgöra hur stor del av dessa kostnader som kommunen haft eller inte haft om det inte funnits behov av hjälp kopplat till hemlöshet.

Övriga kostnader som är en följd av hemlösheten

Nedanstående tabell visar kostnader utöver direkta kostnader för boenden inom övriga nämnder och bolag.

Kostnader utöver vad som avser boenden, mnkr

	2020	2021	2022	2023	2024
Servicenämnden	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
MKB	10	11	12	14,1	16,3
Totalt	10,4	11,4	12,4	14,5	16,7

Kostnaderna på serviceförvaltningen avser en bedömning av kostnader kopplade till hemlöshet på lokalprocessenheten (LOPE) inom stadsfastigheter. LOPE stödjer förvaltningarna vid anskaffning och avveckling av lokaler, till exempel i samband med blockförhyrning av bostäder. Kostnaderna inom MKB avser bosociala gruppen, gruppen för oriktiga hyresförhållanden, bosociala utvecklare, ärendehandläggare

avseende sociala kontrakt samt bosocial utvecklingsstrateg. Bosociala gruppen arbetar dels förebyggande med hyresrådgivning, störningar, hembesök och samverkan med myndigheter, dels med administration av sociala kontrakt. Gruppen för oriktiga hyresförhållanden ansvarar för att förebygga och åtgärda oriktiga hyresförhållanden. Grupperna utgör även en del av bolagets generella insatser för trygghet i boendemiljön. Bosocial utvecklingsstrateg bevakar och driver olika typer av strategiska hemlöshetsfrågor inom MKB. Merparten av MKBs kostnader avser förebyggande arbete, enligt MKBs bedömning cirka 9 mnkr av de totala rapporterade kostnaderna för 2024.

Malmö stads totala kostnader för hemlöshet

Malmö stads totala kostnader för hemlöshet bedöms uppgå till 487 mnkr 2024. Som beskrivs ovan är kostnadsökningen 2022-2024 kopplad till mer komplexa behov och en övergång från billigare lägenhetsboende till dyrare boendelösningar med stöd.

Totala kostnader för hemlöshet, mnkr⁴

	2020	2021	2022	2023	2024
Kostnader för boenden (direkta kostnader)	355	240	262	298	374
Kostnader utöver boenden inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen (indirekta kostnader)	86	83	73	82	96
Kostnader utöver boenden EJ inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen (indirekta kostnader)	10	11	12	14	17
Totalt	452	335	347	395	487

Samhällsekonomiska effekter av hemlösheten

Denna rapport innefattar inte en samhällsekonomisk analys av hemlöshetens effekter. En sådan analys skulle kunna ha fokus på om det finns andra kostnader i samhället som uppstår eller ökar till följd av

⁴ I tabellen "Totala kostnader för hemlöshet, mnkr" är kostnader för insatserna arbetskooperativ och korttidsboende bortrensade från och med 2021.

hemlösheten eller bidrar till att förebygga hemlöshet. Detta gäller både kostnader för individen, kommunala verksamheter samt samhället i övrigt.

Den förra rapporten från 2023 listar nedanstående möjliga samhällsekonomiska effekter:

- Ökade kostnader för ekonomiskt bistånd för boende på en bostadsmarknad med hemlöshet till följd av brist på bostäder
- Effekter av trångboddhet för individen och i längden kostnader för andra insatser från kommunala verksamheter och myndigheter
- Merkostnader för behandling som förlängs till följd av hemlöshet

I samband med att MKB bedömt indirekta kostnader för hemlöshet har även resonemang förts kring andra insatser från bolagets sida som kan bidra till att förebygga hemlöshet. Exempel på dessa är bolagets inkomstkrav vid uthyrning samt satsningar på skola, sysselsättning och trygghet. Detta rör sig om bredare insatser och det går inte att bedöma hur stor del av dessa som är hänförlig till hemlöshet.